

Dosarul nr. 2ac-538/23

2-23001542-01-2ac-21122023

ÎNCHEIERE

07 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos

Mariana Ursachi

examinând cererea depusă de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Farmacia Salut”, Natalia Sturza, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Farmacia Salut” împotriva Consiliului raional Hâncești și Președintelui raionului Hâncești cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

constată:

La 04 ianuarie 2023, Societatea cu Răspundere Limitată „Farmacia Salut” (în continuare SRL „Farmacia Salut”), reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Hâncești și Președintelui raionului Hâncești, solicitând anularea răspunsului nr. 02/1-20-1-691 din 11 noiembrie 2022, obligarea includerii pe ordinea de zi a ședinței Consiliului raional Hâncești chestiunea ce vizează prelungirea contractului de locațiune nr. 08 din 01 martie 2018 cu privire la bunul imobil, situat în incinta IMSP Centrul de Sănătate Hâncești, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, prin care să fie prelungite raporturile de locațiune a încăperii cu suprafața de 18,5 m.p. din holul IMSP Centrul de Sănătate Hâncești, emiterea unei ordonanțe provizorii în temeiul art. 215 Cod administrativ, cu obligarea autorității publice să emită imediat actul administrativ provizoriu, de prelungire a raporturilor de locațiune a încăperii cu suprafața de 18,5 m.p. din holul IMSP Centrul de Sănătate Hâncești.

Concomitent, SRL „Farmacia Salut”, în cererea de chemare în judecată depusă, a formulat și cerere de emitere a ordonanței provizorii în temeiul art. 215 Cod administrativ, solicitând ca până la adoptarea unei hotărâri judecătorești definitive pe caz, de a obliga Consiliul raional Hâncești și Președintele raionului Hâncești să emită cu titlu provizoriu actul administrativ de prelungire a raporturilor de locațiune a încăperii cu suprafața de 18,5 m.p. din holul IMSP Centrul de Sănătate Hâncești,

situată în mun. Hîncești, str. Mihalcea Hîncu, 151 în condițiile contractului de locațiune nr. 08 din 01 martie 2018, valabil până la 28 februarie 2023.

Prin ordonanța din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost admisă cererea de eliberare a ordonanței provizorii înaintată de SRL „Farmacia Salut”. S-a obligat Consiliul raional Hîncești să emită actul administrativ individual favorabil de prelungire a raporturilor de locațiune a încăperii cu suprafața de 18,5 m.p. din holul IMSP Centrul de Sănătate Hîncești, situat în mun. Hîncești, str. Mihalcea Hîncu, 151 în condițiile contractului de locațiune nr. 08 din 01 martie 2018, valabil până la 28 februarie 2023.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 30 ianuarie 2023, reprezentantul Consiliului raional Hîncești, Sergiu Pascal a declarat recurs împotriva ordonanței din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând admiterea recursului, casarea actului judecătoresc contestat, rejudecarea cauzei, cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii depuse de eliberare a ordonanței provizorii.

La 30 ianuarie 2023, reprezentantul IMSP Centrul de Sănătate Hîncești, avocatul Alexandru Iachimciuc, a declarat recurs împotriva ordonanței din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând admiterea recursului, casarea actului judecătoresc contestat, rejudecarea cauzei, cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii depuse de eliberare a ordonanței provizorii.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 31 ianuarie 2023, avocatul Ivan Turceac, în interesele Președintelui raionului Hîncești, Iurie Levinschi, a declarat recurs împotriva ordonanței din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând admiterea recursului, casarea actului judecătoresc contestat, cu restituirea cauzei la rejudecare.

La 14 februarie 2023, IMSP Centrul de Sănătate Hîncești, reprezentată de avocatul Alexandru Iachimciuc, a solicitat accelerarea examinării recursurilor depuse împotriva ordonanței din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, prin care a fost admisă cererea de eliberare a ordonanței provizorii înaintată de SRL „Farmacia Salut”.

Prin încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea depusă de avocatul Alexandru Iachimciuc, în interesele IMSP Centrul de Sănătate Hîncești cu privire la accelerarea procedurii de examinare a cererilor de recurs depuse împotriva ordonanței provizorii din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, emisă în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ inițiată de SRL „Farmacia Salut” împotriva Consiliului raional Hîncești și Președintelui raionului Hîncești, cu privire la anularea răspunsului nr. 02/1-20-1-691 din 11 noiembrie 2022, obligarea includerii pe ordinea de zi a ședinței Consiliului raional Hîncești chestiunea ce vizează prelungirea contractului de locațiune nr. 08 din 01 martie 2018 cu privire la bunul imobil, situat în incinta IMSP Centrul de Sănătate Hîncești, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, prin care să fie prelungite raporturile de locațiune a încăperii cu suprafața de 18,5 m.p. din holul IMSP Centrul de Sănătate Hîncești. S-a dispus accelerarea judecării în ordine de recurs a cererilor de recurs depuse de reprezentantul Consiliului raional Hîncești, Sergiu Pascal, reprezentantul IMSP Centrul de

Sănătate Hîncești, avocatul Alexandru Iachimciuc și avocatul Ivan Turceac în interesele Președintelui raionului Hîncești, Iurie Levinschi împotriva ordonanței provizorii din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni. S-a stabilit data examinării cererilor de recurs depuse de reprezentantul Consiliului raional Hîncești, Sergiu Pascal, reprezentantul IMSP Centrul de Sănătate Hîncești, avocatul Alexandru Iachimciuc și avocatul Ivan Turceac în interesele Președintelui raionului Hîncești, Iurie Levinschi împotriva ordonanței provizorii din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, pentru data de 23 februarie 2023, ora 14:00.

La data de 21 februarie 2023, administratorul SRL „Farmacia Salut”, Natalia Sturza, a depus o cerere cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad pe motiv că, încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis cererea depusă de avocatul Alexandru Iachimciuc, în interesele IMSP Centrul de Sănătate Hîncești cu privire la accelerarea procedurii de examinare a cererilor de recurs depuse împotriva ordonanței provizorii din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost emisă contrar garanțiilor procesuale acordate părților în proces.

La 14 martie 2023, în temeiul art. 121 din Codul de procedură civilă, SRL „Farmacia Salut”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi, a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea în acest sens a Curții Constituționale, în vederea exercitării controlului constituționalității prevederilor art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă în sensul corespunderii cu art. 4 alin. (1), art. 7, art. 16, art. 20 și art. 26 din Constituția Republicii Moldova, și în mod deosebit în partea ce ține de atacarea cu recurs a încheierii judecătorești, prin care a fost soluționată cererea de strămutare a cauzei.

Prin încheierea din 15 martie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins cererea depusă de SRL „Farmacia Salut”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizare a Curții Constituționale.

Prin încheierea din 15 martie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins cererea depusă de SRL „Farmacia Salut” cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad și s-a restituit cauza pentru examinare la Curtea de Apel Chișinău, care este instanța competentă să examineze prezenta cauză în ordine de recurs.

La 16 martie 2023, SRL „Farmacia Salut”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi, a depus cerere de revizuire a încheierii din 15 martie 2023 a Curții Supreme de Justiție, solicitând revizuirea acesteia și emiterea unei încheieri de admitere a cererii privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

La 05 mai 2023, SRL „Farmacia Salut”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi, a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 446 alin. (2) din Codul de procedură civilă în sensul corespunderii cu art. 4 alin. (1), 7, 16, 20, 26 din Constituția Republicii Moldova și, în mod deosebit, în partea ce ține de atacarea cu recurs a încheierii judecătorești prin care a fost soluționată cererea de strămutare a cauzei.

Prin încheierea din 10 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă cererea depusă de SRL „Farmacia Salut”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, din motivul că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Prin încheierea din 10 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Farmacia Salut”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi, împotriva încheierii din 15 martie 2023 a Curții Supreme de Justiție, din motivul că aceasta nu se supune niciunei căi de atac.

La 11 mai 2023, SRL „Farmacia Salut”, reprezentată de avocatul Iulian Rusanovschi, a depus o cerere de explicare a încheierii din 10 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire a încheierii din 15 martie 2023.

Prin încheierea din 11 octombrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins cererea depusă de SRL „Farmacia Salut” cu privire la explicarea încheierii din 10 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție.

La 23 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice, SRL „Farmacia Salut” a depus o cerere cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad invocând prevederile art. 43 alin. (2) lit. e) Cod de procedură civilă.

În motivarea cererii cu privire la strămutare a invocat că prezenta cauză în ordine de recurs nu poate fi examinată la Curtea de Apel Chișinău din motive de securitate publică, deoarece pe rolul instanței se află cauze penale și civile cu un grad sporit de amenințare a securității publice, ceea ce face imposibilă examinarea conform legii a prezentului recurs. Totodată, aceste motive de Securitate publică sunt corelate cu starea de urgență în care se află Republica Moldova, prelungită la data de 21 septembrie 2023.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea privind strămutarea cauzei spre examinare la o altă instanță de judecată egală în grad urmează a fi respinsă, din următoarele motive.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente

În conformitate cu art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În corespundere cu art. 191 alin. (4) din Codul de procedură civilă, Curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Din dispozițiile art. 192 alin.(1) din Codul administrativ rezultă că, pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție se instituie complete și/sau colegii specializate de judecători.

Reieșind din prevederile art. 193 alin. (2) din Codul administrativ, curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători.

Conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Din materialele cauzei rezultă că, cauza de contencios administrativ, depusă de SRL „Farmacia Salut”, se află în procedura Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererilor de recurs depuse de Consiliul raional Hâncești și avocatul Ivan Turceac, în interesele Președintelui raionului Hâncești, Iurie Levinschi, împotriva ordonanței din 16 ianuarie 2023 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni.

Solicitând strămutarea cauzei de contencios administrativ la o altă instanță egală în grad, SRL „Farmacia Salut” a invocat dreptul temei motive de securitate publică care face imposibilă examinarea a cauzei în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău.

Potrivit art. 198 alin. (1) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ reținută spre examinare de către o instanță de judecată cu respectarea normelor de competență se soluționează de către aceasta în fond, inclusiv în cazul devenirii ei ulterioare de competența unei alte instanțe.

La rândul său, art. 198 alin. (3) al din Codul administrativ statuează că, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre: a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă; b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Astfel, legiuitorul expres și imperativ a reglementat cazurile când poate fi dispusă strămutarea acțiunii în contencios administrativ de la instanța în a cărei competență este dată prin lege, la o altă instanță de același grad, și anume: când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă; când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Alte situații de strămutare a cauzei de contencios administrativ, în Codul administrativ nu sunt prevăzute. Or, procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară în strictă conformitate cu prevederile prezentului cod, cu anumite excepții, care la caz nu se atestă.

Reieșind din norma legală pre-citată în coroborare cu norma invocată de SRL „Farmacia Salut”, în susținerea cererii cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad (art. 43 alin. (2) lit. e) din Codul de procedură civilă), rezultă că în materia acțiunilor în contencios administrativ, spre deosebire de materia acțiunilor civile, legiuitorul nu a prevăzut dreptul instanței ierarhic superioare de a strămuta o cauză aflată în procedura instanței ierarhic inferioare din motive de Securitate publică.

Pentru aceste motive, instanța ierarhic superioară nu este îndreptățită să strămute o cauză de contencios administrativ decât în cazurile expres prevăzute de art. 198 alin. (3) din Codul administrativ. Or, o altă practică ar fi de natură să învingă principiul imutabilității competenței jurisdicționale și teritoriale.

Respectiv, ținând cont de faptul că la 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar începând cu această dată, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că motivele invocate de SRL „Farmacia Salut”, în cererea cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad în temeiul prevederilor art. 43 alin. (2) lit. e) din Codul de procedură civilă, nu pot fi acceptate, deoarece acestea nu sunt prevăzute de art. 198 alin. (3) din Codul administrativ.

De altfel, din sensul logico-juridic al art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, rezultă că cauza poate fi strămutată la o altă instanță egală în grad doar în cazul în care, din motivul intervenirii unor circumstanțe întemeiate, a devenit imposibilă formarea unui complet de judecată.

În condițiile speței, nu s-au stabilit circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și formarea unui complet de judecată care să examineze în ordine de recurs cauza de contencios administrativ respectivă.

Totodată, aplicarea acestor temeuri nu poate fi modelată ca un mijloc flexibil din partea participanților la proces, de dezinfestare a instanței judecătorești și/sau a judecătorului competent pentru examinarea acțiunii în contencios administrativ, fapt ce ar putea genera judecarea cauzei de către un tribunal ilegal constituit.

În condițiile speței, nu se regăsesc circumstanțe excepționale, potrivit cărora Curtea de Apel Chișinău nu poate funcționa o perioadă îndelungată sau circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și formarea unui complet de judecată care să examineze prezenta cauză de contencios administrativ.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art. 6 §1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50 din același cod.

De altfel, potrivit art. 37 din Codul administrativ, la înfăptuirea controlului judecătoresc asupra activității administrative, instanțele de judecată competente și judecătorii competenți sunt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de SRL „Farmacia Salut”, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

Conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege, excepții care nu sunt prezente la caz.

În conformitate cu art. 198 alin. (3) și 230 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea depusă de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Farmacia Salut”, Natalia Sturza, cu privire la strămutarea la altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău a cauzei de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Farmacia Salut” împotriva Consiliului raional Hâncești și Președintelui raionului Hâncești cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Mariana Pitic